

NA BOJIŠČIH SVOJIH OČETOV

Ameriška tretja armada, ki na dan povprečno napreduje 25 milj, je včeraj prekorčila Aisne pri Soissons in Marno blizu Chalons-sur-Marne in ogroža nemško armado severozapadno od Pariza.

Naglo prodirajoča oklopna armada generala Pattona je z naglim sunkom 35 milj presekalala ceste in železnice na obeh straneh Reimsa in je oddaljena od belgijske meje samo še 50 milj.

Od Chateau-Thierry so Amerikanci napredovali 25 milj in so zavzeli Soissons ob Aisni. Zavzet je bil tudi Vitry. V Chalonsu so se bili polni boji in zavzeta stala Lepine in Marson proti jugovzhodu. Ameriški tanki drvijsko skozi naglo postavljene nemške minirne in razvlečene, da Nemci dobivajo sveže čete iz Nemčije. se njihov odpor drobi in tanki drve čez bojišča iz prve svetovne vojne.

Ameriška armada odstran Pariza prodira v velikem loku, ki teče 130 milj od Soissons na severu pa do Troyes na jugu, najbolj vzhodna točka pa je Vitry.

Na zapadni strani fronte so Angleži vsekali globoko v obrambo črto nemške 15. armade severno od Seine. En angleški oklopni oddelek je napredoval do Etrepagny, komaj 20 milj severno od oporišča, ki ga tvorijo Vernon, Mantel, in Gassicourt, zopet drugi oddelek pa so prodrl 12 milj od Seine. Rouen—Pariz česta je bila presekana na dveh mestih. Kanadčani so se Rouenu približali na štiri milje ter s hribov vidijo njegove zvonike.

Na fronti ameriške tretje armade prihajajo nemški ujetniki tako naglo, da jih ni mogoče sprejeti. Od 10. do 25. avgusta so zavezniški vjeli 92.000 Nemcev, pobili pa so jih 50.000. Od tedaj je prišlo v zavezniško črto še več desetisoč Nemcev.

Amerikanci so zavzeli Chateau-Thierry, kjer so se njihovi očeti proslavili leta 1918, nato pa so drvili skozi Belleau gozd, kjer so se tudi Amerikanci bojevali v zadnji svetovni vojni, nato pa so vdarili po široki dolini Marne v smeri proti Reimsu.

Amerikancem se Nemci le slabo upirajo in beže proti Belgiji in Nemčiji.

Veliki ameriški spomenik med Aisno in Marno nad Chateau-Thierryjem in ameriško pokopališče v Belleau gozdu so Nemci pustili nedotaknjena in Francozi so ju ves čas vojne kinčali s cvetjem.

Petnajstidnevna bitka v južni Franciji je že skoraj končana z zavezniško zmago, ko so Amerikanci dokončali uničevanje 15.000 Nemcev, ki so bili zajeti v dolini doline Rhone.

“Boji so prišli do konca in sedaj sploh ni fronte ali frontne črte”, pravi alžirski radio. Poročila s fronte naznanjajo, da Nemci, katere sekajo zdej tudi francoske notranje čete, zapuščajo vso južno Francijo od Biskajskega zaliva. Nemška armada je popolnoma razbita in zavezniški sedaj še love posamezne oddelke, ki izgubljeno tavajo po gozdovih. Od prve in

19. nemške armade je bilo vjetih 35.000 vojakov in na tisoče se jih podaja v Marseillesu in Toulonu, kjer so se včeraj brezpogojno podali zadnji nemški oddelki.

Berlinski radio naznanja, da so Amerikanci prekorčili Alpe od Grenoble in so dospeli do švicarske meje pri Annemasse, štiri milje jugovzhodno od Ženeve.

Nemci hočejo govoriti o miru

General Kurt Dittmar, nemški radijski komentator, je včeraj priznal, da se poraz nemških armad vedno bolj bliža in rekel, da bi se Nemčija hotela pogajati za kompromisni mir, ne pa za brezpogojno predajo.

Nemškemu narodu je povedal, da se bodo nemške armade v bodoče borile z vso srditostjo, da od zaveznikov izsilijo lažje mirovne pogoje, da pa se za zmago ne bodo več bojevali. “Naša pot ima namen zlomiti sovražnikovo voljo nas zdrobiti...”, je rekel Dittmar. To pa je po njegovem zatrdilu mogoče doseči samo z bojevanjem do konca, ko bodo zavezniški spoznali da so še nadaljnjše žrtve za popolno zmago nad Nemčijo nepotrebne.

General Dittmar je rekel, da se morajo Nemci toliko časa boriti, dokler se zavezniški držijo svojih vojnih ciljev, predvsem brezpogojne predaje.

“Ena stvar je gotova”, je rekel, “svojo velikansko borbo bomo nadaljevali, moramo jo nadaljevati, dokler se naši sovražniki drže vojnih ciljev, dokler njihova zdrava pamet ne namesti želje po uničenju.”

Dittmar je priznal, da je Nemčija zadnje mesece izgubila mnogo ozemlja, o katerem je mislila, da je trdno v nemških rokah. Rekel je, da se mu sedaj boji zle podobni bojem leta 1940, samo da gredo v drugo smer.

“Mi ne prikrivamo nemškemu narodu resno položaja v sedanjem času”, je rekel Dittmar.

In navedel je zopet stari nemški izgovor, da do sedanje vojne bi bi bilo prišlo, ako bi ostali svet dal Nemčiji pravico do življenja.

“Boj do zadnjega je neobhodno potreben. Samo na ta način bodo zavezniški mogli odgovoriti na vprašanje: “Ali so še potrebne žrtve in izgube?” je končal general Dittmar.

Ameriški vojaki čakajo na izmeno

Iz Stockholma prihaja poročilo, ki pravi, da je med 1200 zavezniškimi vojnimi ujetniki in civilnimi interniranci, ki bodo 8. septembra izmenjani v Goteborgu, 240 ameriških vojakov. Mogoče bo izmenjanih še 100 ameriških civilistov, ki so jih do sedaj držali Nemci. Ameriški vojaki, ki bodo izmenjani, so večinoma ranjeni in bolni letalci.

Velika razstrelba

stresla Anglijo

Malo pred polnočjo je velikanska razstrelba za nekaj sekund stresla Folkestone ob južni angleški obali. Ljudje so takoj pričeli misliti, da je bilo razstreljeno kako prav veliko nemško municijsko skladišče v Franciji, ali pa da Nemci preiskujejo svojo novo veliko zračno bombo št. 2, ki jo Nemci imenujejo “maščevalno orožje.”

Mnogo poročil prihaja, ki pravijo, da se je stresla cela južna angleška obala. Ta razstrelba je bila dosedaj največja tekom vojne.

Prebivalci Folkestonea, ki so navajeni na topovsko grmenje, ali pa na eksplozije bomb na morju, pravijo, da je bila razstrelba popolnoma drugačna in da se jim je zdelo, kot bi prišla od zelo daleč.

Nikdo pa ni videl nobenega plamena in nobene svetlobe, četudi je bilo mogoče jasno videti čez Rokavski preliv.

Konvencija urednikov kanadskih dnevnikov v Winnipeg, Man.

V glavnem mestu Manitobe, oziroma v Winnipegu se je vršila dne 17., 18. in 19. t. m. letna konvencija urednikov kanadskih tednikov, in istočasno so uredniki omenjenega časopisja proslavili 25 letnico svoje organizacije.

Kot častni gostje so prisostvovali slavljn 25 letnice organizacije, ministrski predsednik Manitobe, Garson; Alexander Christie, predsed. manitobske žitne borze, Graham F. Towers, predsednik banke “Bank of Canada” in Percy Philip, zastopnik in poročevalec newyorške “Times” v Ottawo.

Glavni govornik proslave je bil predsednik organizacije urednikov tednikov, W. J. Rowe, urednik tednika “Western Canadian” iz Maniton, Manitoba.

Konvenciji je prisostvoval tudi Carl C. Carlson, predsednik minnesotske organizacije časnikarjev iz Združenih držav.

KUPITE EN “EXTRA” BOND DANES

KONFERENCA V DUMBARTON OAKS

Zastopniki treh velesil so v Dumbarton Oaks naznanili, da so dosegli splošen sporazum glede mednarodne varnostne organizacije, v kateri bodo zastopane velesile in nekatere manjše države.

Skupna izjava se glasi:

“Po enotedenskih razpravah so trije načelniki delegacij srečali, da morejo naznaniti, da vlada med njimi splošen sporazum da priporočajo, da naj predlagana mednarodna organizacija za mir in varnost določa naslednje:

Rusi zavzeli Constanto

Tretja ukrajinska armada generala Tolbuhina je včeraj napredovala 65 milj in s pomočjo bojnih ladij zavzela največje rumunsko pristanišče Constanto. — Druga ukrajinska armada maršala Malinovskega pa je v svojem prodiranju proti Ploestiju zasedla petrolejsko cev iz Ploestija v Constanto.

Pred Ploestijem se Nemci srdito branijo, toda Rusi so od mesta oddaljeni samo še 37 milj in so zasedli Buzau, skozi katerega teče petrolejska cev, in so napredovali še dve milji dalje ter dospeli v Balta-Plopuhi, kjer so od Bukarešte oddaljeni še 57 milj.

Medtem ko je armada generala Tolbuhina prihajala v Constanto, so se mornarji izkrcavali z bojnih ladij. Isti mornarji so samo 24 ur poprej zavzeli pristanišče Sulino, ob izlivu Donave. Zavzeta sta bila še dva druga pristanišča in s tem je bila zapečaten usoda vsake nemške ladje, ki jo imajo v Črnem morju. Kot znano, so imeli Nemci mnogo bojnih ladij v Črnem morju, zlasti podmornice, ker pa je Bolgarska naznanila svojo nevtralnost v sedanji vojni, Nemci tudi v bolgarska pristanišča ne morejo poslati svojih ladij in ker Turčija brani prehod ladij skozi Bospor in Dardanelle, pomeni vse to konec nemškega brodovja v Črnem morju. Skozi Constanto so Nemci vozili velikanske množine ruskega žita čez Balkan v Nemčijo. Pristanišče v Constanti je dolgo tri milje in v njem so velikanske zaloge petroleja in drugih vojnih potreb

ščin. Od Constante do bolgarske meje je še 64 milj.

Tolbuhinova armada je poleg Constante zavzela še več drugih mest, med njimi Babadag ter celo delto Donave.

Severovzhodno od Bukarešte je druga ukrajinska armada maršala Malinovskega prekorčila reko Bazuil in zavzela mesto Buzau, ki ima velike petrolejske vrelce in tudi pelje skozen petrolejska cev v Constanto. Buzau leži ob vzhodju Karpatov in se v njem križajo ceste in železnice, ki peljejo v Ploesti in Bukarešto. Nemci so se trdovratno borili, da bi preprečili Rusom, da ne bi presekali petrolejske cevi, toda so morali odnehati in so pričeli bežati.

Armada maršala Malinovskega je osvojila nad 150 mest, trgov in vasi ter uničila dva sovražna infanterijska bataljona.

V Poljski je maršal Konstantin K. Rokosovski izboljšal svoje postojanke severovzhodno od Varšave, v Letski pa je general Ivan I. Maslennikov zavzel Staki, dve milji južno od Golbene in Blome, dve milji proti severovzhodu.

Berlinski radio naznanja, da so Rusi vdrli že čez drugi prelaz v Karpatih na Madžarsko.

Bolgari odhajajo iz Jugoslavije

Bolgarska vlada se hoče čimprej izvleči iz vojne in bolgarska armada je pričela odhajati iz onega ozemlja Jugoslavije ki si ga je osvojila, ko je stopila v vojno ob strani Nemčije. — Bolgarske čete odhajajo iz jugoslovanske Makedonije in iz grške Tracije.

Vse to kaže, da se nemške postojanke v jugovzhodni Evropi lomijo in se bodo nemške armade najbrže umaknile s celega Balkana.

Berlinski dopisnik ženevskega lista “Suisse” pravi, da vojaški krogi v Berlinu pravijo, da bodo Nemci odšli z Balkana v teku enega meseca. Nek odlični balkanski diplomat v Londonu je rekel, da bodo Nemci mogoče vsak čas opustili balkansko fronto, ker na nje pritiska rdeča armada od vzhoda, Titova osvobodilna vojska od zapada in ker bodo tudi zavezniški skozi Italijo prišli v Slovenijo.

Nemci z vsemi silami skušajo obdržati odprto pot za unik na Madžarsko, ker sta jo zapustili Rumunska in Bolgarska. Z odhodom kakih 140.000 bolgnr-

Tito zavzel trdnjavo

Maršal Tito je včeraj po radio naznanil, da so njegovi partizani zavzeli močno utrjeni Palisad Zlaticev v Srbiji, kjer je bilo izmed 1400 Bolgarov ubitih 850, vjetih pa 120.

Isto poročilo po radio pravi, da se je poljski bataljon, ki je bil sestavljen v Jugoslaviji, zelo odlikoval v Bosni.

bo ostala nevtralna, je Rusija takoj odgovorila, da to ne zadostuje, četudi z Bolgarsko ni v vojni.

V Kairi se vrše pogajanja za premirje z Bolgarsko. Pogoj premirja najbrže ne bodo prej naznanjeni kot po podpisu, toda diplomatski krogi med drugimi navajajo naslednje pogoje:

1. Bolgarska mora razorožiti vso nemško armado na svojem ozemlju.
2. Bolgarska mora zavezniškom pomagati do hitre zmage in mora zavezniškim armadam dovoliti prosto pot skozi deželo ter dovoliti oporišča, kakoršna koli zavezniški potrebujejo.
3. Bolgarska mora izprazniti ozemlja Jugoslavije in Grške, ki jih je vkradla ob času, ko so Nemci pregazili Balkan.

ITALJANSKA FRONTA

Poljaki, ki prodirajo ob Jadranu v Italijo, so zavzeli vas Pano, šest milj od Pesara in so se približali gotski črti na tri milje.

Nemci so že skoro vso svojo armado umaknili v gotsko črto, ki je zgrajena iz jekla in cementa, in sedaj čakajo napada zavezniške pete in osme armade. Boječ se, da bo peta armada vdarila čez Arno zapadno od Florence, so Nemci poslali v boj zadnje ostanke svoje zračne sile in so bombardirali zavezniške postojanke ob reki.

Osmo armado je ob Jadranu pognala Nence čez Azzillo in zavzela Monte Ciccardo. V notranjosti so Poljaki zavzeli Urbino, Rufino, 10 milj vzhodno od Florence.

STARODAVNO ITALJANSKO MESTO

(Pogled na Firence, starodavno in zgodovinsko mesto v severni Italiji, ki so ga zavezniški zavzeli prejšnji teden.

Naša dolžnost je, da podpiramo osvobodilne armade s tem, da kupimo Vojne Bonde do naše skrajne zmoglosti.

"GLAS NARODA"
VOICE OF THE PEOPLE

Owned and Published by Slavonic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Guber, President; Ignac Rudi, Treasurer; Joseph Lapsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertising on Agreement.

SA OBLI LITO VELJA LIT ZA ZDRAVNE DEJAVE IN CANADUJ
ST.: ZA POL LETA \$1.50; ZA OBTET LETA \$2.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenoma obot, nedelj in dopoldnov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 9-1923

Kvizlingom v uvaževanje

II.

Sedanja československa vojska obstoji skoraj brez izjeme iz vojakov, kateri so utekli iz svoje domovine in se pridružili českim vojaškim organizacijam v inozemstvu. Takoj po znani monakovski pogodbi, morale so československe oblasti vso vojsko razpustiti. Toda takoj, oziroma še predno se je vojna uradoma pričela, so vojaki pričeli ostavljati domovino in pričeli ustanovljati svojo vojsko v raznih krajih, kajti vedeli so da pride kmalu do vojne. Ti vojaki niso vedeli, kje bodo našli svojo bodočo vojsko, toda bili so uverjeni, da jo bodo našli — in našlo so ji, saj oni, ki na svojem nevarnem potovanju niso bili ubiti. Mnogo českih vojakov je bilo na meji ustreljenih, toda kljub temu so vojaki prihajali preko meje v vedno večjem številu.

Njihov tedanji in sedanji poveljnik, general Sergij Ingr, je tudi ostavil svojo domovino brez dovoljenja in brez potne knjižice. Njegova soproga in oba njegova sina sta mu sledila sredi zime preko zasneženega slovaškega gorovja kar štiri dni in noči. Ob njegova sinova sta sedaj v československi vojski.

Potem, ko so naciji zasedli Poljsko, bila je československa obkoljena z po nacijih zasedenimi pokrajinami, toda česki vojaki so prihajali preko vseh mej zasedenih držav in tako dospeli v Rusijo, da se tamkaj pridružijo svoji vojski. Jiri Mucha, československi častnik, kateri je enostavno potoval preko vse Nemčije, da se pridruži svoji vojski v Rusiji, je potovanja svojih rojakov-vojakov opisal v posebni knjigi pod imenom "Československa vojska". Koliko teh vojakov je bilo na dolgem potu ubitih, dosedaj še ni znano, kajti večinoma so potovali tekom zime 1939—40 preko zasneženega gorovja in nepoznatih jim pokrajin; mnogo jih je bilo na tem potovanju umrlih, toda večina jih je zopet utekla.

Nekoga izmed teh vojakov so Nemci ujeli haš, ko je prišel do jugoslovanske meje. Potem so ga poslali nazaj na Češko, kjer so ga izročili znani nemški tajni policiji. Toda še isto noč je zopet pobegnil in nekoliko mesecev kasneje je zopet utekel — preko Madžarske. Tako je zopet prišel na ono isto mesto ob jugoslovanski meji, kjer so ga Nemci prvič prijeli in ujel ga je oni isti žendarm, kakor prej. In — ko so ga odvedli v zapor, se je okrenil in — pahnil žendarmu v ječo, jo zaklenil in paval preko male reke v Jugoslavijo ter se končno vendarle srečno pridružil jugoslovanskim partizanom.

Na podlagi vsega tega je prav lahko razumeti, kako je mišljenje vseh rodoljubov o onih svojih rojakih, ki so se pridružili naci-fašistom in ki delujejo v vseh krajih katere so Nemci zasedli, proti svojim lastnim narodnim vojakom. Mnogo bivših vojakov zasedenih držav je uteklo kasneje. Ti ljudje so videli vsa grozodejstva nemških barbarov in povsem naravno je, da je njihovo sovraštvo napram domačim kvizlingom tem večje.

V očigledu vsemu temu, je povsem naravno, da bodo vsi oni, ki so bili v službi Nemcev kot njihovo orodje proti svojim lastnim rojakom, morali mnogo pretrpeti, ko pride dan osvobodjenja. Mnogo takih kvizlingov je moralo svoja izdajstva že plačati s svojim življenjem. Na Poljskem, na primer, so poljski rodoljubi obesili mnogo kvizlingov še predno so prišle ruske vojske v deželo. Tudi v drugih, zasedenih državah, se to že sedaj skoraj dnevno dogaja. V osvobojenih pokrajinah, se bodo vsi tovrstni kvizlingi morali zagovarjati pri rednih sodiščih, katere bodo poslovala glasom predpisov, katere bodo izdelali zavezniki. Tako, na primer, so odvedli k sodišču dva Francoza tako, ko so zavezniške vojske zasedle cherbourški polotok. Ta dva kvizlinga je sodilo francosko vojaško sodišče. Obtožena sta bila ogledstva in izdaje. Sodna obravnava so je vršila v najlepšem redu in povsem dostojno, in — oba izdajalec sta bila obsojena v dosmrtno ječo. Po tem uzoru se bodo ravnale vse sodne oblasti v osvobojenih državah.

Zavezniška komisija za preiskavo vojnih zločinov po izdajalcih je izdelala tozadevne povojne načrte v splošnem pogledu, dočim bode vsaka osvobodjena država izdelala vse podrobnosti glede načina in kakovosti obsodb izdajalcev, tako da bode vsak tak izdajalec obsojen in dobil zasluženo kazen.

V zasedenih državah je tudi mnogo takih ljudi, ki so tekom te dobe ostali nekako nevtralni, ki so pa vendarle v javnosti kazali nekako sočustvovanje z nacijo. Kasneje, ko je vsa javnost že vedela, da bode kmalu prišlo do popolnega poraza nacijev, so nekateri ljudje te vrste pričeli navidezno nastopati proti Nemcem in sicer vsled tega, da so jih slednji odpravili v koncentracijska taborišča. To so storili le radi tega, da jih bodo oblasti zaveznikov našle v teh taboriščih, ko se vrnejo narodne vlade v te dežele. Toda ti ljudje ne bodo zamogli na ta način prevariti svoje vlade, kajti vsa delovanja tovrstnih malih kvizlingov so natančno znana oblastim njihovih pravih vlad, ki imajo natančna poročila o delovanju in sočustvovanju teh ljudi. O tem se bodo ti mali "kvizlingi" docela prepričali in bodo svoje postopanje obžalovali do konca svojega klavernega življenja.

Iz urada Slovenskega ameriškega narodnega sveta

3935 W. 26th St., Chicago 23.

SANSova konvencija se prične v soboto

Prva redna konvencija SANSa, sestojeca iz pravilno izvoljenih delegatov in glavnih odbornikov, se prične v soboto, 2. septembra 1944, ob 9. zjutraj v Slovenskem narodnem domu, 64. cesta in St. Clair Avenue, Cleveland, O. Danes priobčimo seznam izvoljenih, do 24. avgusta prijavljenih delegatov in namestnikov ter imena glavnih odbornikov, ki imajo pravico zastopstva na konvenciji. Izvoljeni, a ne prijavljeni delegati, naj prinesejo seboj dokaz izvolitve.

Na konvenciji nima delegatske pravice nobena druga oseba kot delegati ali njihovi namestniki in glavni odborniki SANSa, izvenemši, če konvencija sama podeli pravomočno pravico kakoli osebi.

Cim je bila sklicana konvencija in so se razpisale volitve delegatov, je bilo naglašano, da bodo konvencijo tvorili oni zastopniki in zastopnice SANSovih podružnic in prispevaljočih organizacij, ki so pomagale zgraditi SANS. To bo izključno SANSova konvencija, vsled tega na njej ne bodo odločevali zunanjiki, ki ne zastopajo SANSovega članstva in podpornikov.

Podružnice so izvolile sledeče delegate in namestnike: Podružnica

Številka

Mesto in država

- 1—Detroit, Mich.: Delegat: Frank Hreščak. Namestnik: Charles Gaber; Jože Menton—Katherine Junko; Lia Menton—Anton Jurca; Mary Knez—Mary Rant.
- 2—Chicago, Ill.: Mary Arnež—Ludvik Kata; John Turk—Frank Teropščič.
- 3—Pittsburgh, Pa.: Frank Oblak—Geo. Witkovich; Michael Bahor—Anna Klun.
- 4—Johnstown, Pa.: Mary Vidmar—Louis Stefanič.
- 5—Rock Springs, Wyo.: Fr. Gosar.
- 6—Ely, Minn.: Louis Champan—Frank Golob; Frank

Z I V I IZVIRI

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsten pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v 13 dolgih poglavjih opisanih 13 rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne.

13 poglavij — 413 strani
Lično v platnu vezana.

Cena \$2

KNJIGARNA SLOVENIC PUBL. COMPANY
216 W. 18th Street
New York 11

Tomsich Jr.—John Mehle.
7—Little Falls, N. Y.—Fr. Masle—John Gerdin; Fr. Gregorin—Frank Gregorin.
8—West Newton, Pa.: X (1)—X.

9—Willock, Pa.: X (1)—X.

10—Canton, Ohio: Josephine Odar—Frances Guna.

11—Ambridge, Pa.: X (1)—X.

12—W. Aliquippa, Pa.: Theresa Gersel—Frank Strubel.

13—Niles, O.: X (1)—X.

15—Springfield, Ill.: X (1)—X.

16—Aurora, Minn.: X (1)—X.

17—Uniontown, Pa.: X (1)—X.

18—Sheboygan, Wis.: Leo Milostnik—Anton Debeve.

19—San Francisco, Calif.: X (1)—X.

20—West Park, O.: X (1)—X.

22—Midway, Pa.: X (1)—X.

23—St. Louis, Mo.: Theresa Speck—Anton Petrovich.

24—Virden, Ill.: X (1)—X.

25—Chicago, Ill.: Frank Bizjak—Anton Trojar.

26—Salem, Ohio: Frances Mihova.

28—Conemaugh, Pa.: X (1)—X.

29—Fredericktown, Pa.: X (1)—X.

30—Sharon, Pa.: Frank Cimperman—Joe Steklacič.

31—Pueblo, Colo.: X (1)—X.

32—Cleveland, O.: John Kapelj—Michael Lah.

33—Bridgeport, Ohio: John Vitez—Ivana Rebol.

34—Presto, Pa.: X (1)—X.

36—Waukegan, Ill.: Dr. Andrew Furlan; Louis Zupce; Frank Bruce.

37—Joliet, Ill.: Simon Šetina—Louis Košmerl.

38—Acmetonia, Pa.: Jacob Pompe—Anton Savorn.

39—Cleveland, Ohio: Leopold Kushlan—John Tavcar.

John Pollock—Mary Krizmančič; Frank Česen; Krist Stokel; Antoinette Simčič.

40—Kempner, Wyo.: X (1)—X.

41—Fontana, Calif.: X (1)—Jos. Zavertnik.

43—Pueblo, Colo.: X (1)—X.

44—Traunk, Mich.: Frank Praznik—Joe Knaus.

45—Sheboygan, Wis.: Anton Debeve.

46—Brooklyn, N. Y.: Ludvik Mutz—Jennie Padar.

47—Pueblo, Colo.: John M. Stonich—Antonia Klun.

48—Cleveland, Ohio: Louis Kaferle—Mary Durn; Andrew Božič—Anton Skapin; Anton Jankovič; John Zajo.

49—La Salle, Ill.: X (3)—X.

50—Denver, Colo.: Anthony Jersin—Steve Mauser.

51—Barberton, Ohio: Louis Arko—Vincent H. Laufer.

52—Chicago, Ill.: Michael Vrhovnik—John Jereb.

53—Johnstown, Pa.: Frank Chuehek—John Zupan.

54—So. Chicago, Ill.: Jacob Brijavac—John Kosich.

55—Strabane, Pa.: X (2)—X.

56—Milwaukee, Wis.: Mary

V BLAG SPOMIN

tretje obletnice smrti
mojega brata

Paula Rožič

kateri je preminul
30. AVGUSTA, 1941

Leta tri so že minila,
kar tebe več med nami ni.
Tih mirno spavaš v gomili,
a duh Tvoj med nami še živi.

Zaljubljeni ostali:
Aleja Rožič, brat,
in mnogo prijateljev.
West Newton, Pa.

Musich—Mary Vasil; Anton Densar—Mary Schuler;
Anna Puncer—Joe Radelj;
Vincent Pugelj—Josephine Slapnik.

58—Center, Pa.: X (1)—X.

59—Brooklyn, N. Y.: Ivan Rucigay—Michael Pirnat.

60—Chicago, Ill.: Anton Krpanec—Minka Alesh; John

Gottlieb—John Kočevar.

61—Indianapolis, Ind.: Louis Urbančič—Mary Stroj.

62—Crivitz, Wis.: X (1)—X.

63—Brooklyn, N. Y.: Marcus Peshel—Michael Pirnat.

64—Eveleth, Minn.: X (1)—X.

65—Worcester, N. Y.: Ne pošlje delegata.

66—Library, Pa.: George Lipovšek—Felix Jurjavec.

67—Los Angeles, Calif.: X (2)—X.

69—New York, N. Y.: Joseph Zavertnik.

73—Hermenia, Pa.: Anton Zornik.

74—Sheboygan, Wis.: Mary Fale—Frances Milostnik.

75—Pueblo, Colo.: X (1)—X.

78—Bridgeville, Pa.: Louis Glaser—Julius Lesjak.

79—Girard, Ohio: Anthony Selak—Matt Kogovšek.

80—White Valley, Pa.: X (1)—X.

81—Sheboygan, Wis.: X (1)—X.

83—Walsenburg, Colo.: X (1)—X.

84—Brooklyn, N. Y.: Rado Vaypotich.

87—Brooklyn, N. Y.: Thomas Bertok—Frank Urbančič.

90—Kirkland Lake, Ont.: Ne pošlje delegata.

91—Chisholm, Minn.: Frank Klune.

(Nadaljevanje na 4. strani.)

RAZGLEDNIK

HITRA MNOŽITEV CERKEV V SOVJET. RUSIJI

Iz Moskve prihaja vest, da si ravno dosedaj sveti Sinod še so tamkaj pred nekako desetimi meseci ustanovili takozvani Sovjetski Odbor Pravoslavnih Cerkvenih Zadev, čegar naloga je podpirati in olajšati ustanovitev novih cerkvenih občin sirom Sovjetske Rusije. Na čelu osrednjega in izvrševalnega odbora petorice imenovane organizacije je Georgij Grigorjevič Karpov, kateri je početkom tega meseca dal ameriškim in drugim inozemskim časniškim poročevalcem vsa pojasnila glede te zadeve.

V imenovanem odboru za cerkvene zadeve je sto zastopnikov, katerih naloga je obdrževati stalno zvezo med vlado in zastopniki pravoslavja, in dožnost Odbora so, da skrbijo za to, da nihče ne ovira razširjanja in množitev cerkev. Na primer: ako začeli skupinja vernikov—tudi ako je še tako neznatna—ustanoviti novo cerkevno občino, treba je le napisati tozadevno prošnjo, jo podpisati ter jo odposlati lokalni cerkveni občini ali pa glavnemu lokalnemu zastopniku vlade. Krajevni sovjet potem preloži prošnjo zastopniku organizacije Cerkvenih Zadev, kateri potem ko dobi vsa potrebna pojasnila te zadeve, odpošlje prošnjo zajedno s svojim poročilom glavnemu odboru cerkvenih zadev v Moskvo. Dvajset oseb je dovolj veliko število za ustanovitev nove cerkvene občine ali kongregacije.

V Moskvi so odprli teologično šolo, kateri se vzgaja potrebne duhovne in, kakor se poročila bodo v kratkem odprli še eno tako učilišče v Saratovu, da Treba bode pa rešiti še jedno vprašanje. Vsi sovjetski državljani se morajo odzvati vojaškim dolžnostim v slučaju mobilizacije, in duhovni seveda, ni izjema. Toda, kadarkoli so župljani poslani kako tako zahteva zgoraj imenovanemu odboru, ozir. kadarkoli so župljani, vsled mobilizacije ostali brez župnika, je odbor vedno kakor hitro mogoče poskrbel za to, da je bil župnik odpuščen iz vojne službe in da se je takoj vrnil med svoje župljane.

Karpov tudi izjavlja, da bode njegov odbor v prihodnje vedno skrbel za to, da niti jedna cerkvena občina ne ostane brez duhovna.

ŠIVALKE

Na moških klobukih: dolga sezona. Vsaka dobi kite samo ene barve in blok za celo sezono. Stalno delo.

DARTFORD HATS
719 BROADWAY
NEW YORK CITY
8-30, 31, 9-1

Ne pozabite krvavečega naroda v domovini! — Pošljite Vaš dar še danes Slovenskemu Pomožnemu Źboru 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

TO JE KNJIGA, KI JO BOSTE RADI
IZROČILI SOSEDU, DA JO PREČITA

THE INCREDIBLE TITO

Man of the Hour

V angleščini izpod peresa slovitega pisatelja

Howard Fast-a

Povest o bojih Jugoslovanzov za svobodo, o čemer ni bilo pisano še nikdar poprej.

"Najbolj razburljiva povest v 27 letih!"

Stane 25c v uradu — 30c po pošti.

Ker je naloga teh knjižic se omejena, je priporočljivo, da pošljite naročilo prej ko mogoče. K naročilu priložite v dobrem zavrtiku gotovilo: en. znamke (Zdravilni, držav.). — Naročite lahko pri:

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

Note

za
KLAVIR
ali
PIANO HARMONIKO

35 centov komad —
3 za \$1.—

- * Breezes of Spring
- * Time of Blossom (Cvetni čas)
- * Po Jezeru
- * Kolo
- * Spavaj Milka Moja
- * Orphan Walts
- * Dekle na vrtu
- * Oj, Marička, peglaj
- * Barčica
- * Mladi kapeta
- * Gremo na Stajersko
- * Stajeriš
- * Happy Polka
- * Če na tujem
- * Slovenian Dance
- * Vanda Polka
- * Židana marea
- * Veseli bratci
- * Ohio Valley
- * Spilva Polka
- * Zvedel sem nekaj
- * Ko ptičica ta mala
- * Kadar boš ti v vandrati bel
- * Helena Polka
- * Slovenska Polka
- * Pojdi z menoj
- * Dol s planine

10 SLOVENSKIH PESMI za piano-harmoniko za \$1.

Po 25c komad
Moje dekle je še mlada
Barbara polka

Naročite pri:
Knjigarna
Slovenic Publishing Co.
216 W. 18th Street
New York 11, N. Y.

OTATTELJEM je znano, kako se je vse podražilo, in ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebnosti. Da si rojaki zagotovijo redno dobavo, je lista, lahko gredo upravnistvu na roko s tem, da imajo vedno, če la mogoče, vsa potrebna naročila. ALI NE BODIMOVI SVOJO NAROČNINO SE DANES in ne čakajte na opomin, ker s tem prihranite upravnistvu nepotrebnega stroška?

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

ZA POBOLJŠANJE POLOŽAJA FARMERJEV

Iz glavnega mesta Kanade, Ottawa, prihaja razveseljujoče poročilo, glasom katerega so si zastopniki vseh političnih strank kanadskega parlamenta jedini v tem, da se za poboljšanje farmerskega statusa v Kanadi, dosedaj ni mnogo storilo in doslej, kajti farmerji niso bili deležni narodnih prihodkov in dobičkov v toliki meri, kakor bi bilo umestno in pravično.

Vlada je ravno izdelala zakonski predlog, kateri določa, da se kakor hitro mogoče ustanovi poseben odbor, katerega naloga bo skrbeti za to, da se cene poljskih pridelkov ne znižajo v takozvani prehodni dobi od vojne na mir. Tozadevni predlog je parlament sedaj skoraj enoglasno odobril, in pri tozadevnih debatah je prišlo le do neznatne kritike.

Imenovan načrt določa, da se izroči omenjeni odboru svota v znesku \$200,000,000 v svrhu nadzorovanja cen poljskih pridelkov. Ta odbor bo izdal natančne propise glede cen, katere morajo farmerji dobivati za svoje pridelke, tudi v slučaju, da razni trgovci sklenejo prodajati te pridelke pod običajnimi cenami. V tem slučaju bo vlada sama nakupila pridelke direktno od farmerjev in jih prodala. Ako bi imel kak farmer pri tem kako izgubo, jo bo vlada pokrila z denarjem iz zgoraj omenjene svote.

Tozadevni predlog je v doljeni zbornici parlamenta kritikal zastopnik John Blackmore, ki je izrazil mnenje, da svota v znesku 200 milijonov dolarjev bo najbrže premajhna, ker ne bo dovolj vsa potrebna poljedelstva. Tudi bi bilo treba ustanoviti poseben sklad, s katerega pomočjo bi se skrbelo za cene poljskih pridelkov tudi v povojni dobi. Položaj farmerjev, ki se pečajo z pridelovanjem pšenice v prejšnjih provincijah, bo po sedanjih vojni povsem drugačen, kakor je bil takoj po koncu prve svetovne vojne. Tedaj so namreč cene pšenice tekom vojne silno narasle, toda ko je nastal zopet mir, so vse države, ki so bile v vojni, sklenile, da bodo potrebno pšenico pridelovale doma, daširavno je bilo to dokaj dražje, kakor če bi uvažale pšenico iz Kanade ali pa iz Združenih držav. Vseled tega je mnogo naročil za nakup kanadske pšenice izostalo. Posledica temu je bila, da je cena pšenice prišla padati. To je pa treba sedaj preprečiti, za kar bo vlada vse kako skrbela.

ZAKON, KI SKRBI ZA MIR

Chateaugay, Que., 26. avg. — V tukajšnjem mestecu, ki leži onstran reke St. Lawrence od mesta Montreal, je končno vendarle zavladal mir ob sobotah, kajti novoizvoljeni občinski zastopniki so našli med starimi zakoni, tudi zakon, ki določa, da morajo vse glasbe po enajsti uri zvečer utihniti in da po tej pozni uri tudi nihče ne sme plesati. Constabli in drugi čuvaji miru morajo v nadalje skrbeti za to, da se ta zakon spoštuje. Čevljarji tega mesteca so se sedaj organizovali in bodo mestnemu zastopstvu poslali pritožbo, ker so vsled zabranjenih plesnih zabav izgubili mnogo dela, kajti ljudje v bodoče ne bodo podrapali toliko podplatov, kakor dosedaj.

Prebivalstvo mesta Kirkland Lake in okolice hitro narašča

Medtem, ko se je število prebivalstva mesta Kirkland Lake, Ont., počel vojno dokaj pomajšalo, ker je mnogo ljudi odšlo na delo v obrtne kraje, pričelo je število prebivalstva zopet naraščati. Tudi trgovske razmere in zmanjšanje za rudarstvo, se je dokaj poboljšalo tekom poletja, kar znači, da bo v nedolgem času mnogo več ljudi za stalno zaposlenih. Tekom tega leta so stanovniki mesta Kirkland Lake zgradili za \$150,000 novih hiš in poslopij in tudi plače so razni podjetniki povišali svojim vslužbenecem. Stavbo znanega Collegiate Institute so povečali, kar je stalo \$30,000, tako da bodo v tem zavodu počel štolskega leta lahko odprli tri nadaljne razrede.

Umesten poziv prebivalstvu Kanade

List "Grand Forks" (B. C.) Sentinel, objavlja v svoji zadnji izdaji sledeči poziv vsem ljudem, ki bivajo v Kanadi:

"Pri nas, v Kanadi, smo bili do sedaj preveč konservativni oziroma na narodno propagando in tudi preveč odpustljivi in liberalni oziroma na priseljence, katere smo dosedaj prepustili samim sebi, kajti mi nismo zahtevali, da bi priseljenci prevzeli tudi dolžnost Kanadčanov s tem, da postanejo kanadski državljani. Kanada, kot narod zamore biti srečna le tedaj, ako vse njeno prebivalstvo živi in deluje po kanadskem načinu."

800 MILIJONOV AKROV ZEMLJE NA RAZPOLAGO NOVIM NASELNIKOM

Poljedelski minister provincije Ontario, T. L. Kennedy, je nedavno obiskal mnogo neobljubljenih pokrajin v severnem Ontario, med temi tudi Temiskaming, Kapuskasing in druge neobljubljene kraje.

Sedaj naznanja, da je samo v severnem Ontariju na razpolago najmanj 800,000,000 akrov zemlje, katere vsa je na razpolago eventualnim naselnikom, kateri se žele baviti z poljedelstvom. Vseled njegovega poročila je seveda nastalo vprašanje, kako naj se te velike pokrajine naselijo. Poljedelski minister je uverjen, da bo tako po sedanjih vojni število priseljencev v Kanadi izredno naraslo. Posvetoval se je glede te zadeve tudi z zastopniki dveh največjih kanadskih železniških družb. Ti zastopniki so mu naznanili, da je vsak novi naseljenec, ki se prične baviti z poljedelstvom, vreden za železnice — v letih slabega pridelka, po \$400 in v letih, ko se vsega mnogo pridelka, pa po \$1000 na leto.

Mr. Kennedy tudi naznanja, da bo ontarijska vlada v vsakem pogledu pomagala naselnikom, posebno se pri čiščenju divjine, katero je pred vsem potrebno pripraviti za oranje, itd. Tudi bo vlada skrbela za to, da postanejo naselniki — tudi ako so povsem novi priseljenci — čim prej samostojni. V severnih pokrajinah je dovolj vode na razpolago, tako da dobi vsaka bodoča farma tudi električno silo, čim naraste prebivalstvo v toliko, da se bo ta naprava izplačala.

V pokrajinah, ki so oddaljene od trgovšč, za poljske pridelke, bo vlada poskrbela za to, da se zgradi potrebna skladišča, in sicer v Cochrane in v Hearst, iz katerih krajev bodo potem železnice napravile direktno tovarno zvezo z mestom Toronto.

PRIPRAVE ZA VOLITVE

Voditelji progresivno-konservativne stranke v Temiskaming, Ont., se pripravljajo na bodoče volitve. Tozadevna prva, oziroma pripravljajna seja se je tamkaj vršila že 16. t. m., z izbiranjem kandidatov imenovane stranke, da se na ta način pripravi vse potrebno za bodočo konvencijo. Kandidatje za sedaj še niso znani javnosti, toda odvetnik G. D. O'Meara, bo brezdomno odbran novim kandidatom, daširavno trdi, da ne bo kandidiral radi slabega zdravja.

LOV NA MEDVEDE V SEVERNEM ONTARIO

V Ontario se je ravno kar zaključila sezona lova na medvede. Samo v okraju Charlton, Ont., so tekom minole sezone ustrelili nekaj nad 50 medvedov, kajti toliko lovečev se je prijavilo oblastim, katere jim bodo izplačale predpisano nagrado. Minoli teden se je prijavilo še pet lovečev, katerih vsaki je ustrelil po enega medveda. Nagrada za vsakega medveda znaša \$10, in ta denar plača vlada provincije Ontario. Med loveci na medvede sta dva, katerih vsaki je ustrelil po dva medveda.

Nove odredbe z ozirom na prodajo starih avtomobilov

Odbor za določbo cen raznim potrebščinam v Kanadi je ravno kar izdal tudi nove odredbe z ozirom na prodajo starih avtomobilov. Namen novih odredb je preprečiti prodajo takih avtomobilov po protizakonitih cenah.

Od sedaj nadalje, oziroma od početka t. m. mora na vsakem avto, ki je na prodaj pri prodajalcu, biti označena tudi cena, in prodajalec mora vsako prodajo takega avta prijaviti pristojnim oblastim. To velja za prodajalce, ki se bavijo z prodajo takih avtomobilov redno, kakor tudi za vse zasebnike, ki prodajo svoj stari avto. Osebe, ki javljajo v časopisju oglase, da bi radi prodali svoj avto, morajo dotični avto v teh oglaših natančno popisati, in označiti tudi ceno, katero zahtevajo, kakor tudi svoje ime in natančen naslov. Vsak posameznik zamore tekom dobe enega leta kupiti le en avto. Cene starih avtov ostanejo tudi v nadalje nespremenjene, kajti tozadevne vladi določbe oblasti dosedaj še niso spremenile.

Garaža za otročje vozičke

Iz Toronto, Ont., se javlja, da sedaj, ko lastniki stanovanjskih hiš dokaj nerado oddajajo stanovanja rodbinam, ki imajo male otroke, Toronto več ne spada v vrsto onih mest, kjer se to še vedno dogaja. Na dvorišču neke tukajšnje velike stanovanjske hiše so ravno kar zgradili veliko garažo, ki ima štiri velike oddelke, v katerih imajo matere spravljene otročje vozičke svojih otrok, kadar teh prepotrebni vozičkov baš ne potrebujejo. Te vrste garaže je izumil in zgradil lastnik prve stanovanjske hiše, ki je to novost uvedla, Mr. A. B. Beverly.

Slovenci v Kanadi

DORODELNA AKCIJA V SUDBURYU

Sudbury, Ont. — Tukaj v naši naselbini se pobira ponošena obleka. Dobrovoljni prinesek se odda na 370. Mantegne St. Lahke obleke se bodo poslale v Afriko, druge pa bodo poslale v Jugoslavijo. Čitali smo pisnjo iz Afrike, da so goli in bosi. Mi jim moramo skočiti na pomoč, ker to so naši bratje in sestre. Koliko je teh siromakov, ki nimajo svojcev v Kanadi in v Ameriki in morajo goli in bosi hoditi. Njim moremo mi skočiti na pomoč. Zato imejmo usmiljeno srce do svojega bližnjega, kakor do samega sebe. Tu se ne vpraša, kaj moreš dati, vsaka malenkost zadostuje in bo siromakom prav prišla. Tukaj v naši naselbini je precej sloven-

skih družin in samecev. Upanje imam, da se bo vsaki odzval temu vabilu, za pomoč ponošene obleke za Afriko in Jugoslavijo.

Kampanja za pobiranje stare obleke je do 15. septembra. In po tistem se bodo imena v časopisih objavila, kateri je kaj dal v ta namen.

Vojna se krajša. Mlatiči so po podih nasadili, da se žito omlati. In potem bodo izčistili zrnje v en kot, pleve v en kot. Žito bo spet obrodlilo, pleve pa bodo uničili. Smrt fašizmu, svoboda narodu! Vsa poedinec, ki to čita, imejte usmiljeno srce do siromaku. ko kličejo: "Pomagajte!"

Frank Zaie.

POZDRAV IZ KANADE

Sudbury, Ont. — Ko mi je naročnina potekla koncem zadnjega meseca, Vam pošiljam money order znesek \$3.50 za nadaljnjo naročnino. Obenem pa lepo pozdravljam vse čitate. Iste lista "Glas Naroda" in tiste, ki se osebno poznamo. Čital sem tudi pred kratkim, ko piše Martin Škerjanec iz Eveleth, Minn., da mu je mogoče zadnja naročnina, ko mu gre

že osmi križ.

O, je Martin, želim Vam, da bi rekli: "O, že mi gre deseti križ," in da bi se zdravi čitali naš stari list "Glas Naroda!"

In se se oglašite in kaj napišite, kako je tam po Evelethu. Najzadostuje! Vas se enkrat vse lepo pozdravljam, kakor tudi upravnistvo lista "G. N."

Joe Zakrajšek.

Gumij iz Ceylona

Iz Colombo, Ceylon, se javlja, da so iz velikanskega otoka Ceylona, odposlali tekom zadnjega leta, oziroma poslovnega leta 1943—44 20,000 ton surovega gumija v Združene države.

Pomanjkanje stanovanj

Kljub temu, da je Kanada izredno velika dežela, nastalo je po nekaterih krajih vsled svetovne vojne vendarle pomanjkanje stanovanj, ki je dokaj občutno.

Vlaki, busi, hoteli, restavracije in vsa sliha podjetja imajo vedno obilo posla in celo ulice mnogih malih mest v Kanadi, so sedaj izdatno bolj obljubene, kakor pred vojno. Zasebne hiše, ki so bile pred vojno dokaj udobne, so sedaj tudi prenapolnjene, kajti hčerke gospodarjev, katerih moške so sedaj pri vojaštvu, so se enostavno preselile k svojim starišem zajedno z svojo dečo in tudi delavci, ki so zaposleni pri vojnih podjetjih stanujejo večinoma v zasebnih hišah. Nekateri ljudje se čudijo od kje so prišli vsi "novinci" v razna mesta in naselja.

Povsodi se pa lokalne oblasti pripravljajo na povojno dobo in že sedaj se zatirajo, da bodo vsečasne stavbe in hiše takoj po vojni nadomestili z novimi in stalnimi stavbami, ki bodo v vsakem oziru udobne.

Tudi vsa javna poslopja bodo prenovili in po potrebah povečali.

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK

ki daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljani.

Poleg vprašanj, ki jih navadno sodniki stavijo pri iskanju na državljanstvo, vsebuje knjižica še v II. delu nekaj valnih letnic in pogodbe Zedinjenih držav, v III. delu pod naslovom Razo, pa Proglas neodvisnosti, Ustava Zedinjenih držav, Lincolnov govor v Gettysburgu, Predsedniški Zedinjenih držav in Poedinec država. Cene knjižice je samo 50 centov.

In se dobi pri: SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th St., New York 11, N. Y.

DR. KERNOV BESEDNJAK

Prejeli smo nekaj iztisov druge izdaje angleško-slovenskega besednjaka, ki ga je sestavil dr. Frank J. Kern, zdravnik v Clevelandu.

Tak besednjak smo zelo potrebovali in vedno smo dobivali povpraševanja po njem. Dr. Kern je tudi sam izprevidel, da je tak besednjak potreben, zato ga je ponatisnil po svoji prvi izdaji, ki je izšla ob koncu prve svetovne vojne. Druga izdaja je popolnejša od prve in ima vse najpotrebnejše besede, ki jih rabimo v svojem vsakdanjem življenju. Knjiga ima 327 strani, ima lep jasn tisk in je trdo vezana v platno. Velja \$5. Naročite jo lahko pri: Knjižarni "Glas Naroda", 216 West 18th St., New York 11, N. Y.

Kojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, ako je vam le privočno, da se poslužujejo — UNITED STATES oziroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA PODFORNA ORGANIZACIJA v AMERIKI. Posluje že 51. leto Članstvo 39,150 Premoženje \$5,500,000.00

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 128.43%

Če hočete dobro sebi in svojim dragim, zavarujte se pri najboljši, pošten in nadolovni podporni organizaciji, KRANJSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE, kjer se lahko zavarujete za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglost.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; stroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vseh in vseh, če se misli član ali članica te mogočne in bogate katoliške podporne organizacije, potrdi se in pristopi takej.

Za pojasnila o zavarovalnici in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago Street. Joliet, Illinois

KNJIGARNA Slovenic Publishing Company 216 West 18th Street New York City

Razprodaja KNJIG

po 50 centov komad.

IZDALA SPLOŠNA KNJIŽNICA

1 Domače živali

Spisal Damir Felgel

2 Kreutzerjeva sonata

Spisal L. N. Tolstoj

3 Andrej Ternove

Spisal Ivan Albrecht

6 Preganjanje indijanskih misijonarjev

Spisal Josip Spillman

8 Pravljica

Zapisal H. Majar

12 Frank Baron Trenk

Po raznih virih napisal Ojuro Panduric

13 Pariški zlatar

Poslovenil Silvester K.

14 Pravljice in pripovedke za mladino

Spisal Silvester Kobutak

15 Suneški invalid

Spisal Silvester Kobutak

17 Vojnimir ali poganstvo in krat

Spisal Josip Ogrinec

18 Mladim srcem

Drugi zvezek. Zbirka za slovensko mladino. Spisal Kaver Moško

19 Student naj bo

Spisal Fr. S. Finžgar

25 Duhovni boj

(Izdala družba sv. Mohorja) L. Skupoli

26 Denar

Dr. Karl Englis — Poslovenil Dr. Albin Ogris

Edini vojni bond, za katerega vam bo žal, je oni, ki ga niste kupili!

35 Praški Judek

Spillmannova povest — Prev. Josip Volc

IGRE

28 Magda

(Igra) — Alojzij Remec

29 Peterčkove poslednje sanje

(Igra) — Pavel Golin

30 Potopljeni zvon

(Igra) — Gerhart Hauptmann

31 Revizor

(Igra) — Nikolaj Vasiljev

32 Spodobni ljudje

(Igra) — L. Lipovec

33 Črne maske

(Igra) — L. Andrejev

34 Antingone

(Igra) Poslovenil O. Golar

36 Sveti Just

(Igra) — Spisal dr. F. Petronio

38 Tončkove sanje na Miklavžev večer

(Igra) — J. Erbeničnik F. Rojc

Kupite en "extra" bond ta teden!

Kar je saloga teh knjig zelo omejena, je pri naročilu priporočljivo omisliti več število, da vam bo na ta način mogoče vsakega zadovoljiti.

PROKLETA

Spisal EMILE RICHEBOURG
Is francoščine prestavil J. L.

(109)

Bledo lice grofinjo in slonokošeni Kristus sta čudno kontrastovala s črno barvo drugih rečij.

Grofinja da znamenje, in služabnica se odstrani.

Zdajci se gospa Bussieres bliža slepici, prime jo za roko ter dobrotno izpregovori:

"Vas je zadela huda nesreča. Pa umirite se! Ne tresite se tako! Vsi nesrečni ljudje spadajo k moji družini. Dejte, sedite sem k meni, sestra moja ter povejte mi, kaj lahko stori grofinja Bussieres za vas."

"Ko spoznate, gospa grofinja, vso nevrednost mojo," odgovori slepica bolestnim glasom, "potem me jezna in zaničljivo palmate od sebe. In vendar sem prišla semkaj, da vas prosim odpuščanja!"

"Moj Bog, moj Bog, kaj ima to pomeniti!"

Slepica poklekne ter jokačje sklence roki.

Grofinja je iznenadena in zelo ganjena jo hoče vzdigniti.

Pa tujka zelo nemirna zakriči:

"Ne, ne! Tu je moje mesto; kajti jaz sem malopridnica. O, gospa grofinja, gospa grofinja, imejte usmiljenje z mano, odpustite mi, o odpustite mi!"

"Pa kdo li ste? In kaj vam imam odpustiti?"

"Jaz sem ničredna stvar, in vi mi imate odpustiti grozno zlodejstvo!"

"Nesrečnica? Vam se meša... Vi me plašite... Zaman iščem v svojih spominih... Ne, jaz vas ne poznam!"

"Gospa grofinja me takoj spoznate, ko vam bodem imenovala svoje ime. Najprej pa poslušajte, kako se je maščeval Bog nad mano, ki sem vas izdala! Kajti Bog, Bog pravičnosti, kaznujoči Bog me je udaril s svojo šibo!... Slepica... Strela božja me je zadela, ogenj nebeški mi je opalil čelo ter ugasil na veke luči oči!... V pepel sem se imela izpremeniti! A Bog tega ni hotel; kazen bi bila tedaj premehka. Zaklel me je v to, da dalje živim ter se spominjam svoje grdoče in se kesam zbog hudodelstva svojega! Obdaje me brez končna noč; pa celo v najčrnejši tej noči živo gledam pred seboj podobo svojega zločinstva!"

Poslušajočo grofinjo je obhajala groza. Ni vedela, kaj bi mislila.

Slepica pa govori dalje: "Jaz stanujem daleč od tukaj, v okolici Soissons. S tem svojim sinom sem potovala sem, da zadobim vaše odpuščanje, gospa grofinja. Saj ste tako dobri, tako krotki in plemeniti; mislila sem si, da vas moje stanje gane in da se ne boste glušili ponižni prošnji obupane ženske!"

"Jaz ne umem ničesar o vsem tem, kar mi pravite," odgovori grofinja s tresočim glasom. "Za božjo voljo, javite se jasneje; povejte mi, kdo da ste."

"Bila mi je nekdanj čast, da sem služila pri gospej grofinji," zavrne slepica. "Gospa grofinja ste me imenovali Marjeta."

"Marjeta? Vi ste?" zavpije grofinja Bussieres. "Je li mogoče?"

"Da!" zajecja slepica. "Jaz sem nevrednica, ki ste jo odlikovali s svojim zaupanjem, ki vas je pa izdala v zahvalo!"

Grofinja je šepetala vsa iz sebe: "Moj Bog, moj Bog, kaj ima to pomeniti!" Potem nadaljuje: "Vi me prosite odpuščanja. Dobro! Rada vam odpustim, pa povejte mi: kaj? Vi ste me izdali? Kako? Zakaj? Govorite! Kaj ste mi naredili slabega?"

Marjeta izpove sedaj ilteč, tožoč in grevajoč se o vsej zločini zaroti proti grofinjemu otroku.

Grofinja je bila, kakor da je padla iz oblakov. Tudi ona poklekne ter tresočji svoji roki povzdigne k nebesom.

Njen otrok, ki ga je tako dolgo objokovala, ji je bil torej uplenjen!... Kaj so pač naredili iz njega? Kaj je pač postal?... Obile solze so jej tekale po licih, a njene oči so se svetile. Potem izpregovori s ganjenim srecem: "Uboga Marjeta, jaz vas pomilujem! Naj bi bil vaš zločin še večji, ne bi vam mogla ničesar očitati danes, ko vam kes napolnjuje srce!... Marjeta! Vi ste mi prinesli novo veliko boleost, a obenem mi je zopet zabliskalo upanje. — Vstanite Marjeta, vstanite, vam pravim! Zakaj vi niste največ kriva! Grofinja Bussieres vam odpušča!"

Slepica in njen otrok sta ostala čez noč v gradu.

Grofinja je uganila sedaj vse. Umela je, kakimi črnimi mislimi je deloval njen soprog, in kesala se je, da mu ni koj iz začetka dokazala svojo nedolžnost.

...

Drugi dan, ko je bila Marjeta zapustila grad, je grofinja odpotovala v Pariz. S seboj je vzela pismo Lucijanovo in list starega Luranee, ki sta pričala o njeni nedolžnosti.

S kakimi občutki je gledala, ko so se odpirala vrata stare palače, hiše, v katero je mislila, da nikoli več ne stopi.

Vratarja, tujega ji moža, povpraša: "Je li gospod grof Bussieres v Parizu?"

Vratar odgovori: "Gospod grof je že leto dni na potovanju."

Grofinja prebledi ter omahne. "Tedad ni tu nikogar, ki bi žnjim lahko govorila?" povpraša z zadušnim glasom.

"Nikogar razen gospoda Germaina, ki je intendant gospoda grofa."

(Nadaljevanje sledi.)

SANSOVA KONVENCIJA

(Nadaljevanje z 2. str.)

- 92—St. Michael, Pa.: X(1)—X.
94—Hostetter, Pa.: K(1)—X.
96—Auburn, Ill.: X(1)—X.
97—Newark, N. J.: Andrew Spogar—Leo Bizjak.
98—Export, Pa.: Leopold Pristau—Jakob Bele.
100—Wilkes Barre, Pa.: X(1)—X.
101—Greensburg, Pa.: X(1)—X.
102—Forest City, Pa.: Mathias Kamrin—

Prispevajoče organizacije:

- JPO-SS 26 Indianapolis, Ind.: Valentin Stroj—Louise Jug.
JPO-SS 32 So. Chicago, Ill.: Frank Kocio—Mary Kuhel.
JPO-SS 33 Braddock, Pa.: Anton Rednak—Matt Junko.
JPO-SS 39 Coverdale, Pa.: Fr. Bait—Paul Rolich.
E.S. Fed. SNPJ Lodges, W. Pa.: Frances Dermotta—
Združ. društva, Bessemer, Pa.: John Suezic — Mrs. John Suezic.

Poverjenstvo J.R.Z.: Charles Pogorelec—

Progresivne Slovenke: Cecilia Subelj—Frances Gorshe.
Slovenski Dom, Pittsburgh, Pa.: George Witkovich—Fr. Oblak.

Slovenska Dobrodela Zveza: Joseph Ponikvar—Frank M. Surtz.

Slovenska Narodna Podporna Jednota: F. A. Vider—Mike Vrhovnik.

Zapadna Slovanska Zveza: Johanna V. Mervar—

Slovenska Ženska Zveza: Albina Novak—

Westmoreland Co. SNPJ Fed.: Mary Fradel—Alex Skerly.
SNPJ Fed. za zapadno Penn.: John Kvartich—Anton Cipič.

Združena jugoslovanska društva v New Yorku: Jennie Padar—

Ameriška bratska zveza: Matt Anzelc—

Samostojno dr. "Sokol", W. Aliquippa, Pa.: X(1)—X.

Združeni odbor južnoslovanskih Američanov, Milwaukee, Wis.: Frank Ermene.
Slovenski Narodni Dom, St. Clair: X(1)—X.

Slovenski Delavski Dom, Collinwood: X(1)—X.

(X pomeni, da upravni urad SANSa do 24. avgusta ni prejel obvestila o izvolitvi delegata. Številka v oklepaju znači število delegatov, do katerih je podružnica ali organizacija upravičena.)

Poleg delegatov ali namestnikov imajo na konvencijo pravico zastopstva tudi vsi SANSovi glavni odborniki in sicer:

Člani eksekutive: Predsednik Etkin Kristan, I. podpredsednik Marie Prislund, II. podpredsednik Janko N. Rogelj, izvršni tajnik in zapisnikar Mirko G. Kuhel, blagajnik Vincent Oankar, odborniki Leo Jurjovec, dr. F. J. Kern, John E. Lokar in Frank Zaitz ter odbornica Katka Zupančič.

Člani širšega odbora: Frank Alesh, Chicago, Ill.; Ursula Ambrožič, Eveleth, Minn.; dr. F. J. Arch, Pittsburgh, Pa.; Mary G. Balint, Enumclaw, Wash.; Charles Benevol, Cleveland, O.; Geo. J. Brince, Eveleth, Minn.; rev. Matija Butala, Joliet, Ill.; Jos. F. Durn, Cleveland, O.; Josephine Erjavec, Joliet, Ill.; John Ermene, Milwaukee, Wis.; John Gejm, Pueblo, Colo.; John Gornik, Cleveland, O.; Mary Jurec, Detroit, Mich.; rev. Matija Kebe, Pittsburgh, Pa.; Katherine Krainz, Detroit, Mich.; Anna P. Krasna, New York, N. Y.; Frank J. Lokar, Pittsburgh, Pa.; Anton Medjač, Cleveland, O.; Johanna Mervar, Cleveland, O.; Frank Nkoren, Denver, Colo.; Matt Pe-

— STRAN 2. —

MATI... (Enodejanka)

Peter: In mu nisi niti z besedo branila? (Skrije puško za peč.)

Minca: Niti z eno besedo. Sploh nisem pomišlila, ali je prav, da gre, ali ne.

Peter: In veš zakaj? Rada ga imaš, vidiš, pa mu zaupaš. Za našo mambo pa se mi zdi, kakor da Franceta nima rada.

Minca: Peter!

Peter: Saj je šel vendar ravno iz ljubezni do domače zemlje, do svoje matere, do naše grunta!

Minca: Andrej mi je rekel prav tako: "Ne morem mirno gledati, kako nam ropajo in požigajo hiše, kako pobijajo naše najboljše ljudi in nas hočejo zatreti do kraja. Ne morem tega mirno gledati, pridruživ se tistim, ki so vzeli puške v roke, da preženejo tujca. Vrnem se v svobodno vas, ali pa se sploh ne vrnem več." Hudo mi je bilo, obenem pa se mi je zdel Andrej tedaj velik in močan! Tako rada ga imam! Kadar slišim streljanje, zmeram trepetam zanj.

Peter: In za Franceta?

Minca: In za Franceta.

Peter: Kmalu boš še zame, Minca, če me imaš kaj rada.

Minca: Peter, nikar!

Peter: Bom, bom, Minca. Čutim, da ne bom dolgo vzdržal doma. Glej, dve leti že traja ta vojna, bliža se konec. Treba bo toliči, toliči, tokli neprestano, brezobzirno in brez oddiha, pa se bo stegnila italijansko-nemška fašistična zver. Dve roki imam, in sram me je, da bi jih imel le za delo in dekleta. Dve roki imam... Majhni ravno nista, tudi melki nista... Zakaj ne bi zgrabil z njima za puško... ali za maščino? (Navdušeno, z žarečimi očmi.) Maščino! (Od daleč se oglasi streljanje mitraljez in pušk. Minca se prestraši in se vsede na stol. Ušesa si pokrije z rokami.)

Minca: Že spet! France! Andrej!

Peter: (Ki je sedel na stolčku, vstane počasi, se vzravna kakor je velik in močan, stisne roke v pesti, pogled se mu razširi, na licih rahel nasmeh. Odmor. Streljanje.) (Se zmerom nepremičen) Minca! Jaz grem, grem (Plane k peči, potegne izza nje puško). Maščina me kliče. Sestra pozdravljena. Pozdravi mater in reči, da nisem mogel drugače. (Plane proti vratom, ki se isti hip odpro in v sobo plane mati.)

2. prizor.

Mati: (Na pragu se sreča s Petrom. Mati lovi sapo, videti e, da je ihtela.) Peter! (Peter molči, v zadregi je, umakne se v sobo.) Kam hočeš? Kje si dobil puško? (Peter ne odgovori, skriva puško za hrbet.) Daj puško sem!

Peter: Ne dam. (Odnese jo skrit v sosedno sobo. Mati v naglici odloži košaro, ki jo prevzame Minca, ki počasi odnaša stvari iz košare v shrambo, v omaro itd.)

Mati: (Minci) Kje je dobil puško?

Minca: Ne vem.

Mati: Kam je hotel?

Minca: Tja, kamor bi že takoj ob vrnitvi iz internacije šel, če mu ne bi vi branili. (Peter se vrne v sobo.)

Mati: (Petru) Kar pojdi, kar pojdite vsi in me pustite samo, ki ste brez srea. (Pri oknu) Ali slišita? Nad klancem so se sprijeli, partizani so napadli večjo skupino Italijanov, ki so bili na poti v našo vas. Tako mi je pravil trgovec Boštjan. Moj Bog, morda je naš France med njimi.

Minca: (zase) In Andrej!

Peter: No, in kaj je rekel trgovec Boštjan?

Mati: Resnico je povedal, da vsega tega ne bi bilo prav nič treba. Kaj bi mi, je rekel, premalo nas je, da bi v tem velikem spopadu sploh kaj pomenili. Treba je poznati mero in vago, je rekel. In prav ima.

vich, Cleveland, O.; Frank Puncer, Milwaukee, Wis.; Rose Radovich, Pueblo, Colo.; Mary E. Polutnik, Lorain, O.; Joseph Ponikvar, Cleveland, O.; Mary Predovich, Butte, Mont.; Anton Shular, Arma, Kans.; John Terčelj, Strabane, Pa.; Andrew Vidrich, Johnstown, Pa.; rev. Vital Vodusek, Frank Wedie, Joliet, Ill.; Josephine Zakrajšek, Cleveland, O.; Agnes Zalokar, Cleveland, O.; Anton Zbašnjik, Ely, Minn.; Joseph Zorc, Waukegan, Ill.; Ivan Zorman, Cleveland, O.;

Louis Železnikar, Joliet, Ill.; John Kumše, Lorain, O.; Helena Kušar, Berwyn, Ill., in Ema Planinšek, Joliet, Ill.

Vsi izvoljeni delegati, ki se bodo udeležili konvencije, ali njihovi namestniki, kakor tudi vsi SANSovi odborniki, se naj registrirajo pri poverilnem odboru v Slovenskem narodnem domu med 8. in 9. uro zjutraj. Delegati naj izročijo tudi svoje poverilnice.

Mirko G. Kuhel,
izvršni tajnik.

"O. K. Japonci! Pridite in se bojujte!" — Ladja s krili... Može, polni drznosti... Povest o slavi!

"WING AND A PRAYER"

Povest o matični ladji z igralci:

DON AMECHE — DANA ANDREWS — WM. RICHARD JAECKEL
CHARLES BICKFORD — SIR CEDRIC HARDWICKE

ZANIMIVA IN PRETRESLJIVA POVEST O BOJH NA PACIFIKU!

Newyorška premijera danes v dveh gledališčih.

GLOBE

Broadway in 45th St.

GOTHAM

Broadway in 47th St.

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

NOVA IZDAJA \$3.00
STANE SEDAJ 3.

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kake jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO
216 West 18th Street New York 11, N. Y.

"WING AND A PRAYER" V NEWYORŠKEM GLEDALIŠČU

Don Ameche, Charles Bickford in Dana Andrews v dramatičnem prizoru v filmu "Wing and a Prayer" — povest matične ladje X. Ta prizorov poln film je sedaj v dveh gledališčih Gotham. Broadway in 47th St. in Globe, Broadway in 45th Street v New Yorku. Pripoveduje prezanimivo povest o nevarnosti morja in o junških letalcih, ki so bili dodeljeni ladji, ki je vozila po najbolj nenavadnih progah in je imela najtežje boje z Japonci.

RAD BI IZVEDEL

Jugoslavija. Oglasita naj se na Rad bi izvedel za naslov roja "N. G.", c. of Glas Naroda, 216 West 18th Street, New York 11, Križevske vasi, fara Metlika, N. Y. 8—29, 30, 31

NOVA IZDAJA Hammondov SVETOVNI ATLAS

V njem najdete zemljevide vsega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti današnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.

Cena 50 centov

Naročite pri: "G L A S U NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

